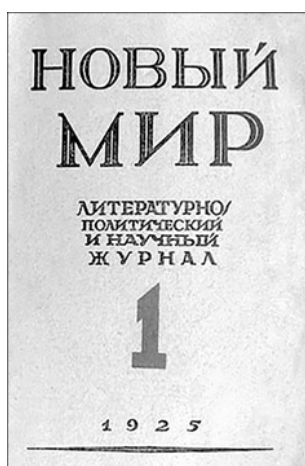


І. Я. Павленко

Новый мир



«**НОВЫЙ МИР**» – щомісячний російський літературно-художній журнал. Заснований 1925 як літ.-політ. та наук. журнал при видавництві «Известия» у Москві. 1947–91 – орган СП СРСР. 1975 за внесок у розвиток літ-ри нагородж. орденом Трудового Червоного Прапора. Від 1991 позиціонує себе як незалежне видання. Розповсюджували в межах Рад. Союзу, нині – РФ. Тираж постійно змінювався: від 15 000 у рік створення – до 2,7 млн прим. у 1990. Найвищі накладі були за часів «відлиги» (гол. ред. – О. Твардовський) та «перебудови» (гол. ред. – С. Залигін), в останні роки – 2200–3000 прим. Редколегію журналу очолювали А. Луначарський та Ю. Стеклов (1925), І. Скворцов-Степанов (1925–26), В. Полонський (1926–31), І. Гронський (1931–37), В. Ставський (1937–41), В. Щербина (1941–46), К. Симонов (1946–50, 1954–58), О. Твардовський (1950–54, 1958–70), В. Косолапов (1970–74), С. Наровчатов (1974–81), В. Карпов (1981–86), С. Залигін (1986–98), від 1998 гол. ред. – А. Василевський. У «Н. м.» друкували твори рос. письменників та письменників народів СРСР. Окрім худож. творів журнал має рубрики «Філософія. Історія. Політика», «Далеке близьке», «Зі спадку», «Щоденник письменника», «Світ мистецтва», «Літературна критика», «Часи і звичаї», «Бесіди», «Рецензії. Огляди», «Бібліографія» тощо. У журналі часто вміщували художні твори, зокрема класиків укр. літ-ри, літературозн. та крит. статті про них. У різний час публікували вірші Т. Шевченка у перекладах О. Безименського, М. Ушакова, Л. Длигача, В. Зв'ягінцевої, М. Рильського, О. Твардовського, О. Тимофіївського; твори Лесі Українки – М. Благініної, М. Алігер, О. Тимофіївського; І. Франка – М. Заболоцького, Л. Хінкулова; В. Стефаника – В. Россельса та ін. Друкували твори укр. поетів Б.-І. Антонича, М. Бажана, М. Вінграновського, П. Воронька, С. Голованівського, П. Дорошенка, І. Драча, В. Коротича, М.

Лиходіда, А. Малишка, М. Нагнибіди, Б. Олійника, Д. Павличка, Л. Первомайського, М. Рильського, Ю. Сердюка, М. Сингаївського, В. Сосюри, В. Стуса, П. Тичини та ін. у перекладах П. Антокольського, М. Брауна, О. Големби, М. Заболоцького, М. Комісарової, М. Матусовського, Ю. Моріц, Л. Озерова, О. Прокоф'єва, Б. Ушакова, Я. Хелемського та ін. Дещо менше уваги приділяли укр. прозі, водночас на сторінках «Н. м.» були переклади творів О. Гончара, Є. Гуцала, О. Довженка, П. Панча, С. Скляренка, М. Стельмаха, Б. Харчука та ін. Знайомили читачів і з укр. драматургією, напр., із п'єсами О. Корнійчука. У 2000-х рр. була прикута увага до новітньої укр. літ-ри. До 2014 друкували твори Ю. Андруховича, Ю. Винничука, В. Голобородька, В. Діброви, С. Жадана, О. Забужко, Ю. Іздрика, М. Кіяновської, Є. Кононенко, Т. Малярчук, М. Матіос, В. Махна, Т. Прохаська, І. Римарука, Н. Сняданко, Б. Херсонського. Критики звернули увагу також на творчість С. Андрухович, Юрка Позаяка, К. Калитко. Питання укр. літ-ри та культури, творчості укр. митців розглядали у своїх публікаціях Л. Тимофєєв, Л. Озеров, Є. Сурков, С. Машинський, Є. Городецька, М. Новикова, М. Назаренко. Вміщували літературозн. та літ.-крит. розвідки І. Дзюби, В. Дончика та ін. укр. літераторів.

Рекомендована література

1. Спивак П. Когда началось литературное сегодня: к спорам о шестидесятичестве и о «Новом мире» времен Твардовского // ВЛ. 1991. № 4;
2. Лакшин В. Я. «Новый мир» во времена Хрущева: Дневник и попутное (1953–1964). Москва, 1991;
3. Його ж. Феномен «толстого» журнала в России как явление национальной культуры // Берега культуры. Москва, 1994;
4. Кондратович А. И. Новомирский дневник (1967–1970). 2-е изд. Москва, 2011;
5. Плужников С. В. Журнал «Новый мир»: читатели и власть // Теория и практика обществен. развития. Истор. науки. 2014. № 1.

Бібліографічний опис:

Новый мир / І. Я. Павленко// Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2021. – Режим доступу:

<https://esu.com.ua/article-73146>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).